

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának HATÁROZATA az általános oktatás megjavításáról

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam, 3544. szám 1956. július 15. vasárnap 4 oldal, 20 har

TÁVIRAT

RENÉ COTY ur Excellenciájának.
a Francia Köztársaság elnökének

PARIZS

Az RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének és a magam nevében kérem, elnök ur, fogadjon július 14. alkalmából a szerencsevándoraimat. Minden jót kívánok Önnek és a barátai Francia népek békétörvényei teljesítésére.

Bizom abban, hogy Franciaország és Románia hagyományos baráti kapcsolatai kibővülnek és elmélyülnek népeink javára és a világ béke megszilárdulása érdekében.

Dr. PETRU GROZA,
a Román Népköztársaság
Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének
elnöke.

Mai számunk negyedik oldalán:

★ AZ SZKP KB TAVIRATA
A NEMET SZOBALDEMOKRATA
PART KONGRESSZUSÁHOZ

★ AZ IRANI SAH TAVIRATA
K. J. VOROSILOVHOZ

★ KULPOLITIKAI JEGYZETEK
KÉT UT

★ LENGYEL-CSEHSZLOVAK
KÖZÖS NYILATKOZATOT AD-
TAK KI

Üzembehelyezték
hazánk legkorszerűbb
nagyolvasztóját

Ismét újabb egységgel gazdagodott kohászati iparunk. A vajdahunyadi kohászati kombinátban július 12-én üzembe helyezték a 700 köbméteres nagyolvasztót. Hazánk e legnagyobb kohója a technika legújabb vívmányainak felhasználásával épült fel. Az összes munkafolyamatok gépesítve vannak, önműködően mennek végbe. Dumitru Sinescu elvtárs, a kombinát technikai igazgatója, az ünnepélyes begyújtás alkalmából üdvözölte az új kohó építőit és sikeres munkát kívánt az új egységhez beosztott kohászoknak.

Példamutató fiatalok

Nemrég a CFR főműhelyben IMSZ alapszervezeti nagygyűlést tartottak. Ezen az összejövetelen tettek meg a fiatalok augusztus 23-ára, felszabadulásunk évfordulójára tett felajánlásukat. Többek között Pascu Ioan, az I. számú részleg IMSZ szervezeteinek titkára az üzemosztály nevében ötven tonna ócskavas gyűjtését vállalta.

Calin Gheorghe, az I. számú üzemosztály IMSZ brigádjának tagja a brigád nevében kötelezettséget vállalt, hogy tervüket határidőre teljesítik és tervén felül kijavítanak egy mozdonyt.

Kiss Mihály elhatározta, hogy foglalkozik fiatal munkatársaival, hogy azoknak szakmai színvonalát emelkedjék. Azt akarja, hogy munkahelyén, a II. számú részlegen minden fiatal rövid időn belül gyorsan dolgozzon és kifogástalan minőségű munkát végezzen.

Ciavici Vasile esztorgályos vállalta, hogy átlag 75 százalékos normát teljesítést ér el. Malifa Teodor tervteljesítéssel mellett tevékenyen kapcsolódik be az üzemi kulturmunkába. Ezeknek a felajánlásoknak teljesítésével jelentősen hozzájárulnak a fiatalok a CFR főműhely dolgozóinak küzdelméhez, akiknek szilárd elhatározásuk: felszabadulásunk tizenkettőedik évfordulóját kimagasló termelési sikerekkel köszönteni.

—O—

Az új tanév előkészítéséről

Altos község neptanácsa minden lehetőséget felhasznál arra, hogy megfelelő anyagi feltételt biztosítson az iskolának. A napokban szállították az iskola udvarába a téli fűtéshez szükséges fűtőanyag egy részét.

Az iskolaépület rendbehozásához szükséges anyagot is már beszerették, hogy szeptemberre készen, jól felszerelten várja az iskola tanulóit.

Wild Ferenc,
levelező.

A népi demokratikus országok technikai újdonságai

Csehszlovák Népköztársaság

A Nowe-Mesztói gépipari és automatizáló kutató intézet munkatársai egy lyukasztó gépet szerkesztettek, amely ultrahangokkal működik. Ezen a gépen könnyen megmunkálhatók különböző acélosanyagok, kerámiák, anyagokat, sőt a legkeményebb ötvözetet is.

A Karvina-i szénmedencében megkezdik a szén hidraulikus uton való bányászását. Befejezték a nagy nyomású csőhálózat szerelését, megépítették a szállításhoz szükséges futószalagot, elkészülték a szén osztályozásához szükséges sziták és most a föld alá hidraulikus bányagépet szerelnek. A munkálatok mára a bánya hatodik emeletén is befejeződtek, ahol ezt az új bányászati eljárást alkalmazzák.

Az Unikovi (Morvaország) gépgyártóüzemben egy uszó emelő-

darut építettek. Az emelő sulya (pontonok nélkül) 35 tonna és az a daru egyik hajóról a másikra való átszállítására szolgál.

Az új uszó emelődaru kezelése egyszerű és működése egyszerű. A hajtó Diesel motorja szolgáltatja villanyárammal hozható működésbe. Az emelődarut pontonokra építik és így igen nagy előnye, hogy egyik kikötőtől a másikra uszatható. Az új daru képes egyszerre három-hat tonna áru fel-emelni.

Magyar Népköztársaság

A Berentén épülő hőerőműnél most készül Magyarország legnagyobb hűtőtornya. A hűtőtorony átmérője negyven méter, magassága pedig 56 méter lesz. A hűtőtorony építésénél mozgó, „csuszátó” vázakat alkalmaznak. A megszállt betonra nehezedett váz egy „csuszka” és

emelkedik a betonfallal. A torony betonburka csupán 16 centiméter. Ez a hűtőtorony, amelyhez több mint 3 millió forint beruházás volt szükséges, Európa legkorszerűbb hűtőtornyai közé tartozik.

Magyarországon a közeljövőben hozzákezdnek a hajlékony és törhetetlen termosztát-üzemgyártáshoz. Ugyanúgy szintetikus anyagból függöny is gyárthatnak, amelyet nem szükséges sem mosni, sem vasalni. Ugyanebből az anyagból készíthetők terítők is óvadék és porcelánfigurák alá.

Ezen a nyáron kezdik el elsőben a gyűrhetetlen selyem gyártását és árusítását Magyarországon. Az új mintás szövött anyag természetes szelvényből készül. A kísérletek bizonyították, hogy a selyemanyag gyűrhetetlen még a tizedik mosás után is.

Szerte az országban serényen aratják az 1955–56-os mezőgazdasági év gabonatermését. Képünkön a Vialimirescu-i állami gazdaság Horea-i részlegének termőföldjén Buzgan Gheorghe kombajnvezető búzát arat.

Munkában a hármas brigád

Bármerre néz a szem, népes a határ. A szorgalmas kollektivisták és egyenlőleg dolgozó parasztok között mind gyakrabban tűnnek fel a gépalakosok traktorai. Ma már egyre több együttműködést nyújt a gépi felszerelés.

Az ujanadi GTA 3. számú traktorbrigádjának Tautner Ferenc a pontortója. Eppen az egyik új traktoristát áll-

lítja munkába. Tarlóhántást végez majd. — Brigádunknak 8 traktora van — mondja, s a loais kezét fakó nadrágjához törli, majd előhúzza a zsebéből jegyzetfüzetét. — Egy traktor elromlott tegnap, de most délután már munkába áll. Egyes alkalmakkor kelet kiserélni. A többi mind dolgozik. Kettő arat, az utolsó a ren-

dekett vágja a kollektív gazdaság búzáiban, öt pedig tarlóhántást végez. A jegyzetfüzet lapozgatása közben azt is megállapítottuk, hogy az ujanadi GTA 3. számú brigádja a keresztes kollektivisták nagy meglepetésére, július 12-ig learatolt több mint 55 hektár búzát és mintegy 56 hektáron elvégezte a tarlóhántást.

Felkészültek az aratásra

A firtetazi neptanács végrehajtó bizottsága, a képviselőkkel és a község dolgozó parasztjaival együtt szorgalmasan dolgozott, hogy idejében megtegye a be-takarítási előkészületeket. Még mielőtt hozzáfértek volna az árpa aratásához, 27 új cementhidat építettek. Folyamatosan van az utak és a gépjárműk javítása is. Erre a célra jelen pillanatban 15 000 kiló cement áll rendelkezésükre.

Az utak és a hidak javításában, mely ugyanis jelentős mé-

tékben hozzájárul a begyűjtési kampány sikeréhez, lelkiismeretes munkát végeztek a község képviselői, többek között Stancu Pavel és Back István.

Borsárdi Gábor például, a 10-es számú választókerület képviselője, amikor egyéb munkálatokra alkalmatlan volt az idő, javasolta, hogy építsenek két hidat és hozzák rendbe a vízlevezető csatornákat. Felhívására a választókerület mintegy 30 polgár válaszolt. Hasonlóan történt a 2-es szá-

mu választókerületben is, ahol Stancu Petru a képviselő.

E teendők elvégzése után akadály nélkül foghattak az aratáshoz. A község határában lévő 61 hektár őszi árpat learatatták s ebből mintegy 35 000 kilót ki is csépeltek. A buza aratását a firtetazi és a hozzátartozó Fiskut falu kollektív gazdaságai kezdték meg elsőként. Az egyenlőleg dolgozó parasztok közül elsőként Vid Nicolae, Dumitru Simion és Nadaban Ioan fogott a buza aratásához.

lansága miatt gyakran kellett felülvizsgálni az iskolai programokat és a tankönyveket is, ami megnehezítette jobbátételt.

Az utóbbi években kidolgozott tantervek és iskolai programok a javítások ellenére túlterhelik a tanulókat; a tanulók erejéhez és a jelenlegi általános oktatásnak csupán 10 évre terjedő tartamához képest túlságosan nagy tananyagot írnak elő. A jelenlegi körülmények között ez az időtartam rövidnek bizonyult az átfogó, alapos oktatáshoz.

A tankönyvek nem felelnek meg valamennyi pedagógiai követelménynek, olykor nehezen érthetők s ez is növeli a tanulók túlterheltségét.

Egyes tanügyi kérdések munkája még nem felel meg a követelményeknek, egyrészt, mivel még nem kapnak elegendő szakszerű támogatást az Oktatásügyi Minisztérium irányító és ellenőrző szerveitől és a neptanácsok végrehajtó bizottságainak tanügyi osztályaitól; másrészt pedig nincs meg valamennyi tanügyi kérdésnek a beosztásának megfelelő képzettsége.

A 7 éves iskolahálózat igen sok kis egységre oszlik, amelyekben az V—VII. osztályokból minosnek párhuzamos osztályok. Ez megnehezíti a tanügyi szakkérdések és a tanszerek megfelelő felhasználását.

A konkrétn, gyakorlati oktatás alapjául szolgáló iskolai laboratóriumok és muzeumok tanszerekkel való ellátottsága hiányos. Vannak még olyan hét éves iskolák a falvakon, amelyeknek a neptanási végrehajtó bizottságok nem utaltak ki mezőgazdasági kísérleti parcellákat.

Az RMP II. kongresszusának a második öt éves népgazdaságfejlesztési tervre vonatkozó irányelvei feladatult tüztek ki az általános oktatás színvonalának emelését, különös figyelmet fordítva a fizikai-matematikai tudományokra és arra, hogy az oktatás az élethez, a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódjék.

E feladat teljesítése érdekében az általános oktatást szorosan egybe kell kapcsolni a szocialista építési gyakorlatával, a termelő, alkotó munkával. Az oktatás egybevetése a gyakorlati, a termelőmunkával a legbiztosabban az általános iskolák polittechnizálásának útján valósítható meg, ez az ifjúság harmonikus, sokoldalú nevelésének fő tényezője.

Az oktatás polittechnizálását egybe kell kapcsolni a tanulók kulturális látókörének bővítésével és tudományos, elméleti színvonalának emelésével.

Ebből a célból nagyobb mérvű fejlődést biztosítunk a természetudo-

ELHATÁROZZA:

I. Az általános oktatás időtartama és megszervezése

1. A Román Népköztársaságban az általános oktatás 11 osztályos és felöleli:

- a) az elemi oktatást (I—VII. osztály)
- b) a középfokú oktatást (VIII—XI. osztály)

2. A X. osztálytól kezdve az évi iskoláztatási tervnek és iskolahálózathoz megfelelően két tagozat szervezhető: a reál- és klasszikus tagozat. Azokban az iskolákban, ahol csak egy tagozat van, ez kötelezően a reál-tagozat kell legyen.

3. Az I—IV. osztályokban az oktatás kizárólag nappali; az V—VII. osztályokban és a középfokú iskolában (VIII—XI. osztályok) a nappali oktatás mellett esti és órálatogatás nélküli oktatás is szervezhető.

A nappali és esti oktatásban egy tanévben csak egy osztályt lehet vé-

gezni. Az Oktatásügyi Minisztérium jóváhagyásával két osztály is elvégezhető egy év alatt.

4. Az általános iskolákban a tanév szeptember elsején kezdődik, a falusi ifjúság részére szervezett esti iskolák és tagozatok kivételével, amelyek október 15-én nyílnak meg. A nappali és esti oktatásban az oktató és nevelő munka negyedévekre oszlik, a falusi ifjúság részére szervezett esti iskolák és esti tagozatok kivételével, amelyekben a tanév félévekre oszlik.

A tanév felépítését (a negyedévek és félévek időtartamát, az órák időtartamát, a gyakorlati idejét, a szünidőt, stb.), a vizsgatanterveket és a vizsgák időszakait, valamint a nappali, esti és órálatogatás nélküli oktatásban a vizsgák megszervezését és lebonyolítását az Oktatásügyi Minisztérium határozza meg.

II. Az általános oktatás tartalma

5. Az általános iskolai oktatás célja, hogy a különböző tanfolyamokat látogató tanulók koruknak megfelelően sokoldalúan kifejlesszék képességeiket, egységes és rendszerezett tudományos ismeretekre tegyenek szert és ezzel összhangban gyakorlati ismeretekkel rendelkezzenek a termelő munkában, a kommunista erkölcs szellemében nevelődjenek, esztétikai nevelésben és testnevelésben részesüljenek.

Az 1956—1957-es tanévtől kezdve fokozatosan bevezetjük az RNK általános iskoláiban a polittechnikai oktatást, ami leginkább biztosítja, hogy a tanulók sokoldalú ismeretekre tegyenek szert és elevebbé válják a kapcsolat az oktatás és a gyakorlat között.

6. Az elemi iskolai oktatás első négy osztályában a tanulók meg kell tanuljanak jól írni és olvasni, ki kell fejlesszék gondolkodó- és beszédképességüket, el kell sajátítsák a munkára és higiénára vonatkozó elemi ismereteket és tudnivalókat, biztosítani kell harmonikus testi fejlődésüket.

Az I—IV. osztályokban az alábbi tantárgyak és gyakorlati tevékenysé-

gek szerepelnek: román nyelv (illetve anyanyelv), orosz nyelv, hazai történelem, földrajz, számtan, fizikai, vegytan és élettani alapismeretek, szépirodalom, rajz, ének, testnevelés és kézimunka.

7. Az elemi iskolai oktatás V—VII. osztályában a tanulók megismerkednek a román nyelv (illetve anyanyelvük) nyelvtanával, valamint a román irodalom (az illető nemzetiségű irodalma) legértékesebb alkotásaival, megtanulják, hogy orosz nyelven és egy másik modern nyelven (angol, francia, német, stb.) — az alapszókincs és az illető nyelv legfőbb nyelvtani szabályait megismerve — írásban és szóban ki tudják fejezni gondolataikat, a dialektikus materialista felfogás szellemében egységes és rendszerezett tudásra tegyenek szert történelmi és természetudományi ismeretekből; az oktatás megszállítja a tanulók öntudatos fegyelmét, hazafias és esztétikai nevelését; kibővíti gyakorlati készségüket, hozzászoktatja őket az elemi testnevelési és sporttevékenységhez.

(Folytatás a 3-ik oldalon)

A CSATA HOSSZU VOLT és véres. Napkeltétől napnyugtáig tartott. Dózsa György a derékhatát, a jobb-szárnyát Dózsa Gergely, míg a balszárnyát Mészáros Lőrinc vezeti. Velük szemben a vajda páncélos, nyakig felfegyverzett lovasai, gyalogosai és a temesi gróf Báthory István zsoldosai állottak. Messzire hangzott Dózsa gyűjti szava:

— Itt az idő, küzdjétek ki a jobbágyok szabadságát az elnyomók ellen! Aljlatok bosszút a sanyargatókon!

Agyuk tüzes torka ontotta a gyilkos tüzet, fegyversörgétek, harcosok szitka, sebesültek jajgatása, harci mének nyelése verte föl a mások csendes utcáit. Mezőt, a temesi vár környékét. Bocskoros máramarosi román parasztok, bánsági szerb jobbágyok, halálraéhes székelyek, kolozsi parasztok vívják életük legnagyobb csatáját a szabadságért. Báthory a temesi vár faláról nézi a küzdelmet és nem mer ellenük kirotni. A vajda is biztos fedezékben, közvetlenül a fal tövében zsúfolódott össze, hogy tanuja legyen Dózsa György és szabadságharcos társai kivégzésének.

REKKENO MELEG volt, kekesen sütt a nap, bárányfelhők usztak az égen. Odacsordították erős katonai kíséret mellett a keresztelhad elfogott harcosait. Tulajdon szemükkel lássák, hogy vezérek miképpen fizetnek, amiért a szolgákat, a nyomorult jobbágyokat uraik ellen lázították. Rab-szija fűzve kellett a vesztőhely körül állni. Közel volt ez a hely a Béga-patakhoz, amelynek tulsó partján a temesvári vár bást-

A jobbágyok ezreit holtteste borította a mezőt, veriszapos volt a föld gyepű, rengeteg befutott a Béga szennyes, mocskos vizébe, vagy a mocsárba veszték. Dózsa és vezérek sem tudott megmenekülni. Valamennyien foglyul estek.

Temesvár módos polgársága a parasztsereg ostroma alatt lődelem-

KUBAN ENDRE:

A BÉGAPARTI LAKOMA (CERUZARAJZ)

Be esett és rettegve várta vagyonának felprédálását. A félelemből azonban örömmámorba csapott át és hozsannával fogadta Szapolyai János vajda seregét, gunnyal és csulolódással a foglyokat. A győztes nagyur a város kapujában fogadta a gazdag polgárság küldöttét, aki a következőket mondotta:

— Köszönjük néked, hogy megszabadítottál bennünket. Leverted a lázadást és megmentetted a vagyonunkat. Ha Magyarországon a királyi szék megürülne, téged ohajunk királyul. Csapán Székely Györgyöt add kezelné közé, hogy kegyetlen halállal végezzük ki... A bosszút szomjazó és népszerűség után áhító vajda hamarosan ítélkezett Dózsa György és társai felett: — Fogat fogt, szemét szemért, — jelentette ki felbőszülten, — vesszenek példás kihalálal Dózsa György és vezérei.

A kivégzés napján minden épkézláb ember a vár nyugati részében, közvetlenül a fal tövében zsúfolódott össze, hogy tanuja legyen Dózsa György és szabadságharcos társai kivégzésének.

REKKENO MELEG volt, kekesen sütt a nap, bárányfelhők usztak az égen. Odacsordították erős katonai kíséret mellett a keresztelhad elfogott harcosait. Tulajdon szemükkel lássák, hogy vezérek miképpen fizetnek, amiért a szolgákat, a nyomorult jobbágyokat uraik ellen lázították. Rab-szija fűzve kellett a vesztőhely körül állni. Közel volt ez a hely a Béga-patakhoz, amelynek tulsó partján a temesvári vár bást-

tyát és templomtornyait integettek. A vajda, a temesi gróf és a többi győztes nagyur a vesztőhely közelében dus asztalt terített. Nehéz ezüst kupáktól, finom borral teli serlegektől, arany talákon gözölő fűszer ételektől roskadozott az asztal. Hegedű bugott, nádsíp zengett, örömmünnepe ült az urak...

A vajda előzetesen a cigányokkal vasból való trónust készíttetett, koronát és jogart rakaltak alá, azt egyre újabb és újabb égő szénrel hevítették. A hóhérok közben azzal szórakoztatták a bámsz népséget, hogy gondosan készítették szerszámaikat. Paraszat élesztgettek, fogakat tüzesítettek, míg a zord bakó szüntelenül kétélű pallosát fente és köszörülte. Amikor a vastrónus már vörösen izzott, gunyosan szoltak a fegyveresek kö-

zött álló Dózsa György-nek:

— Parasztkirály-uram, foglalja el tén-séges trónját!

KEMENYEN TEKINTETT DÓZSA a pecére, de arca mozdulatlan maradt, még a szem sem rebbent. Nem tiltakozott, nem ellenkezett. Tudta, ugyan hiábavaló volna. Nem akart, nem tudott félelmet mutatni. Két-három szilárd léppel a szörnyű székhöz ment és úgy ült belé, mint-ha selyemmel és bársonnyal volna bélelve.

A nagy tájadalomra, amit a tüzes királyi szék okozhatott, föl sem szisszent. Ketten is hajlongtak körülötte. Egyik a tüzes vaskoronát tette fejére, a másik a jogart nyomta a kezébe. Nemsokára érezni lehetett a perzselődő, égő emberhús orriacsaró, fojtó szagát. A hóhérlégények hűrfujtatásával tovább

élesztették a trónus alatt a tüzet, ugyanakkor más társaik hosszú vasfogókat tartottak a lángokba.

A főhőhöz ezalatt Dózsa dermedt alvezéreire fordult:

— Pecsényét ígértetek a lázadókknak és pecsenyére éheztek magatok is. Most aztán faljatok sültet, bes-tétk!

A pribékek vasfogót adtak a kezükbe és biztatták őket, hogy tépjék maguknak Dózsa még vonagló testéből, a félig sült húsdarabokat falják be...

Aki vonakodott, vagy huzódzott, azt szeges korbáccsal nógatták, hogy ebalazat-lal kövesse a kapott parancsot.

SÜTÖTT a nap, pörkölődött a hús, emberek vasfogókkal tépték a még élő Dózsa testéből. A nagy melegben a nézők lassan kezdtek elalélni, mert a hőséghez hozzájárult az a borzalmas bűz és égésszag, mely a mások tiszta levegőt elviselhetetlenné tette.

Dózsa Györgyből nemsokára teljesen elszállt az élet, vezéreit a vastrón körül fákra akasztották fel. Elhangzott a retten-tő parancs:

— A vezér holtteste maradjon a trónon, az alvezéreké a fákban. Aztán fel kell négyelni a testüket!

A bosszuállás csak most vette kezdetét. A győztesek százazernél több jobbágyat hánytak kardjára: felnőtteket, csecsemőket, öregeket és fiatalokat, asszonyokat és lányokat. Embertestből puffadtak az utcsék fák, de szörnyű gyümölcse volt a hegyes kardoknak is. Jobbágyok tetemeit ká-

rogták körül, rágták a varjak és szerfelett örvendtek az embertelen, állati bosszuállásnak. A parasztek álma a szabadságról, a jobbágyi terhek lerázásáról, megtorpan. Hir szerint a török szultán, amikor értesült a vérfürdőről, vidáman dörzsölni kezdte a kezét és a nagyvezér így szól:

— Hamarosan érni kezd a vetés. A magyar főurak százszor jobbágy legyilkolásával országuk szabadságát veszítették el. Ez a Béga-parti lakoma évszázadokig fekszi meg a gyomrukban...

EZ ALATT: Utaltan ut porában, erdei ösvényen, kiszáradt patak medrén gázolva át, tépett köntösű, mezítláb férfi halad. Haja a nyakába nőtt, naplól cserzett arcát tuskés serte borítja, boltozatos homloka alatt óriási szeme tűzben lángol. Lassan, nyugodtan jár, mint aki tudja, hogy számára dolgozik az idő. Ha emberlaktá vidékre ér, egy-egy faluban meg-megpihen. Rozzant viskók lakóinak Dózsáról beszél, a harcra, mely még nem ért véget és a végső győzelemről.

Akad olyan jobbágy, aki felismeri. Harcos-társa volt az egykori ceglédi papnak, akit a keresztesek nemcsak hűlet-öntő beszédért, de hatalmas testi erejéért is tisztelték. Ha nevén szólítják, ránt egyet a vállán, felkapja hatalmas botját és szó nélkül megy tovább...

A márciusi szélhez hasonlít ő, mely jeget tör, havat takarít, vasaszt hoz. Dózsáról és a bégaparti lakomáról beszél, mely előbb utóbb a gögös nagyurak halottai tora lesz; a kiömlött vérről regél, melyből a szabadság vetése érkezik...

Rembrandt hollandi festő, tulajdonképpen nevén R. Harmensz van Rijn, 1606-ban Leidenben született. Nemcsak a hollandi, hanem az európai festőművészet egyik leghatalmasabb egyénisége. Edesapja — aki fiát taníttatta — molnár volt. Rembrandt iskoláit és egyetemi tanulmányait Leidenben végezte. Amszterdamban Pieter Lastmann festőiskolájában tanult. Huszonnyolc éves korában, nősült. Feleségül vette Saskia van Uij-

Rembrandt

Művészi életét három korszakra szokták osztani. Az első korszakában lassan kezd leveletl mesternek, Lastmann-nak hatását. Ekkor már megmutatkozik a homályos interieur-ök iránti szeretet s megkezdődik ön-arc képének hosszú sora. A fiatal Rembrandt arcképe az életérő szint-nyers tozódása jellemzi. E korszak több művei többek között a Szent család, Szent Pál a börtönben és Az öreg rabbiás című műve,

lenburgh-ot, egy jogtudós leányát, aki rövid idő múlva meghalt. Rembrandt körülbelül 700 festményt, 300 rézkarcot és 1600 rajzot hagyott hátra. Műveinek nagyrésze bibliai tárgyu, a többiek önarcképek, történelmi és mitológiai tárgyu, továbbá genre és tájképek.

Rembrandt művészetének főszek-ze a clair-obscur, a világosság és sötétség, a fény és az árnyék ellentéte, amely műveinek különös misztikus varázst kölcsönöz. Bibliai alak-jait kora és környezete ruháival latja el. Nem a szép formákra, hanem a lelki tartalom kivételére fekteti a főszínt. Alakjai szenvedő, töprengő emberek. Rembrandt a grafika jelentőségét olyan magas színvonalra emelte, hogy rézkarcai jelentőségben veteksznek festményivel.

mely a budapesti szépművészeti mu-zeumban található. Második korszakának élén a híres, 1632-ben festett Anatómia (dr. Tulp szanatóriumi leckéje) áll, amelyben egy csapással ujjíteremtette s egy-niségének sajátos vonásaival ruházta fel a hollandi csoportkép-művészetét. Virágkora főbb alkotásai: Ábrahám áldozata, Sámson megvakítása, a Mészárszék, Coppenol irnok, A hajó-építő és felesége és más művek.

Elete utolsó korszakában Rembrandt művészte még jobban elmélyült és leegyszerűsödött. Elete végén Rembrandt az emberi lélek leg-mélyebb rejtekeit tárta fel.

Műveinek legnagyobb gyűjtemé-nye a leningrádi Eremitage-ban van.

Azok a verses hagyományok, amelyek a nép napi munkájával, foglalkozásával kapcsolatosak, szorosan véve sem a lírai, sem az epikai hagyományok körébe nem tartoznak. Nem is szoktuk azokat verseknek, még kevésbé költeményeknek nevezni. Csak egy igénytelen szóval jelöljük: rigmusok.

A rigmus szó verses mondókat, alkalmi rimes verseteket jelent, amit általában nem énekel a nép, hiszen nincs is dallama.

A napi munka és a különféle foglalkozások, mesterségek külön műfajt teremtettek a népköltészet keretein belül. Valamikor régen a háztáji munkát egy rimes szöveg szabta meg szigorúan, amely szabályként előírta, hogy hétfőn a vásárnak van a napja, kedden a társas összejövetelek tarthatók, a szerda nap a szerelmesek napja, ezen a napon kell a lakodalmakat megtartani, csütörtökön minden gazda kötelessége a kamrák, ólak kitisztítása, a pénteki nap a konyhák takarításának napja, a szombat a szoba rendbehozásának ideje, míg a vasárnapot a templomban kell eltölteni.

Ezt az óségi verses rigmust ma már a gyermekek mondogatják, pedig valamikor a törvényt helyettesítette és szigorának mindenki fejet hajtott. A vers így szól:

Hétfőn helibe,
Kedden kedvibe,
Szerden szerelmibe,
Csütörtök csűrbe,
Péntek püvárba,
Szombat szobájába,
Vasárnap kétszer
Az istennek házába.

A munkanóták eredetét nem a pusztá természeti hangokban és tartalmatlan felkiáltásokban kell keresni. Ezek az erős ütemű és erő-lyes ritmusú felkiáltások csak a kö-zös munkánál az egyidejű és egy-

A munka és foglalkozás rigmusai, dalai

forma erőlködést szabályozzák. Ilyenek: A hó-rukk, hó-rupp, hoo-ha, lu-láj.

Ezeket halljuk ma is a butorszállító munkásoknál, valamint az emelő, huzó, cövekelő munkásoknál. Ezekhez hasonló felkiáltásokat használnak evezés közben, a vitorla bevonásakor, valamint a vasmacska leeresztésekor a kikötőmunkások, amikor a hajókat lerögzítik, vagy partra húzzák és ezeket hallani a halászköztől is, akik a hálójukat vonják ki a partra. Eleinte ilyen taktusjelző felkiáltásokat hallattak a cséplőgépeknél dolgozók is, de itt már megtörtént az átmenet a munkadalokhoz, amelyekben a hangulatnázó felkiáltásokat számok kiabálásával cserélték fel. Ezek már rigmusok. Különösen a cövekezők, fadóntók és fűrészelők jelzik és néha színezik is a számolást a cövek-, tuskó-, vagy favágó-fejsze felemelésekor és leeresztésekor, vagy a fűrészt taszításánál és húzásánál, így:

magasba egy
kettő le,
háromra fel
négyre le,
öt magasba
hatra hopp.

Vannak olyan versek, amelyekben már nem számolnak, hanem a verssor adja meg a munka ritmusát. Ilyen verset használtak a favágók nagy fatörzsek kidöntésénél:

Egy a kettő, három négy
ötödikről hatra mégy,
hétből nyolcra jobban vág,
Ne sajnáljad, nem apád.

Itt tulajdonképpen nyolc egész huzásra és tizenhat félhuzásra számol-

tak, illetve mondtak verset a fatörzs fűrészelése alkalmából.

Ezek még nem valódi munkadalok, de innen már csak egyetlen lépés van azok kifejlődéséig. A lényeg az, hogy a felkiáltó szó és a számnévek egyre inkább kimaradnak és a munka ütemét értelmes szöveg segíti elő.

Ez utóbbira jellemző az alábbi kis dal, amellyel az evező kezelését szabályozzák a hajósok:

Föl is hajóznunk,
Le is hajóznunk,
Ha lehet rózsám
Nálad maradunk.

E kis dalnál tehát négy egész huzásra énekeltek taktust az evezősök. A munkanóták azután egyre közelebb jutnak a valódi költeszethez, mert nem maradnak csupán taktusjelzők, hanem teljesen magukba olvasztják a végzett munka tartalmát és arról szólnak, amit éneklőjük dalolás közben végez. Ilyen munkanótá például az alábbi aratódal:

Csengjen, pengjen a sarló,
Léptünkön jár a tarló,
Itt jársd a szemedet,
Meg ne vágd a kezedet.

E dal ütemére történik a sarlóval, vagy kaszával való aratás. A rigmus megfelel a mozdulatok gyorsaságának. Tartalma arról szól, hogy milyen munkát végeznek az éneklés ideje alatt és arról is gondoskodik, hogy óvatosságra figyelmeztessen és a munka elvégzésére adjon utatást. Nagyon érdekesek még az ugynevezett fejtőnóták, amelyeket különösen a csoportokban való fejes alkalmával énekelnek a falusiak. A csoportokban való fejes ma természet-

esen a kollektív gazdaságokban fordul elő leginkább. Jegyezzük fel ezt az ősi népszokást, annál is inkább, mert igen értékes eleme a népköltészetnek.

Aki tejet, aki tejet akar venni,
Bürocskéhez, Bürocskéhez menjen venni.
Ott mérik a, ott mérik az olcsó tejet,
Hárman fejnek, hárman fejnek egy tehenet.

Nem annyira a foglalkozások rigmusai, mint inkább dalai közé tartoznak a pusztai pásztorköltészet termékei. Az állattörzs és gondozás, egyszerűen a pásztorkodás már későbbi foglalkozása a magyarságnak, mint az ősi halászat, de mindkettő a honfoglalási korszak, sőt az előbbi idők öröksége. A viszbályság következtében a halász-vadász foglalkozási ágak hanyatlani kezdtek, úgy, hogy költészetének nyomai is teljesen eltűntek. Ezzel szemben a pásztorköltészet, amely továbbra is folytatódott, megőrizte régi emlékeit nyomaival. A magyar nyelvterület két legfőbb legeltető helye a Hortobágy és Bugac továbbra is életben tartotta a pusztai pásztorköltészetet. Erről a két helyről szűrődnek azután a pásztorköltészet jellegzetes dalai, az Alföld szélén lévő rajonjok népköltészetébe. Itt kell meg szólnunk a kétféle pásztorköltésről: a ridegről és a szilajról. A különbség a kettő között az, hogy míg az előbbi pásztor télen-nyáron a jászág mellett él, az utóbbi naponként hazahajtat. Az igazi pásztorköltészet az első életforma termelte ki. Az állat őrzője szinte minden érdeklődését az állatok élet-mezésére összpontosítja.

Esik a hó meg az eső,
Nincsen a juhoknak meze,
A birkámnak meze kéne,
Magamnak szerető kéne.

Ha a pásztor önmagáról beszél időnként, a szerelmi vágyakozáson kívül alig tud egyebet mondani.

Erdekes fényt vet a nagygazdák bánásmódjára az alábbi pásztornóta, amelyből a keserűség, elégedetlenség, az önzetlenség való megbántottság hangja csillan fel.

Ocsó mán a pásztor, nincs becsületi,
A nagygazdák előtt mind huncut a [nevi],

Ha valamije van aszongyák, hogy lop-

la,

Ha semmije sincs, hogy elkorhelkotta.
Hát szegény pásztor hogyné károm-

[kodna],

Kicsinyke a kenyir, kevés a szalonna.

A pásztorköltés lett a futóbetyár. A betyárok a népek valóságos hősei. Tulajdonképpen nem bü-nös emberek, éjjelenként elhajtanak egy-egy lovat a ménésből, amelyet a közeli vásáron eladnak. A szegény embert sohasem bántották, csak kereskedők társzerkelet fosztogatták, nagygazdák sarcolták meg és az elharcsolt pénzből a szegényeknek és inségeseknek juttattak. Ezek a tulajdonások tették közkedvelté a betyárokat és ez teremtette a legszebb és legköltőibb dalokat:

Iratosi zölderdőben születtem,
Anyám sem volt, mégis felnevelődtem.
Ugy nőttem föl, mint erdőben a [gomba],

B-tyár voltam már tízéves koromba.

Ezek a rigmusok és dalok ma már kiveszőben vannak és az új életfeltételek következtében helyükül új tartalmú népdalok foglalják el. Feladatunk, hogy megőrizzük ezeket az értékes hagyományokat, amelyek fényt vetnek népünk múltbeli életére.

Kovács Ferenc

Eötvös Károly

Negyven esztendője, hogy meghalt Eötvös Károly. Kortársai „vajda”-nak hívták és tul volt már az ötvenen, amikor első könyvei megjelentek. Különös ember és különös író volt. Múltatói szerint mintha soha nem hagyta volna el szülő-kebb hazáját, a Dunántúlt, annyira benne élt a régi vármegyei életben. Bölc és szellemes író. Elelilozóliája a régi értelmiségivé vált kis-nemes, szellemessége Jókaiéval és Mikszáthéval rokon. Nevét fél Európa ismeri, amikor a hírhedt tiszesszá-ri perben örökre megdönti a vérvád ostoba és gonosz meséjét. „A nagy per” című háromkötetes művében, szépirodai eszközökkel örökíti meg e sok izgalmat és szenvedést okozó jogesetet.

Eletműve 24 kötet. Mintha pipaszó mellett anekdotázna, — úgy beszél a szépséges Balatonról, kortársairól, az előtte járt nemzedékről, a letűnt, hol kacagató, hol szivettájdító világról. A hajdani betyárvilág és régi tisztújítások, a szabadságharc és híres vidéki emberek, mind-mind helyet kapnak e szines, élvezetesen megírt lapokon. A letűnt idők krónikása Eötvös, de ezen túl még valami, ami ma is időszerűvé teszi műveit: nem-mesén érző emberi szív és aranyos humor árad sorából. Egyes méltatói Twain Markhoz és utabban Mórá Ferenchez hasonlítják. Szeretládó, olykor a pongyolaságig terjedő történelmi éles, a valóságot helyesen megfigyelő író mutatnak. Szavában van valami tanító, vigasztaló, mikor az élet bajait, nehézségeit enyhé-mossallal nézi. Mintha az ész azt mondaná az elszomorodó szívnek: ezt így meg így kell venni s akkor nem oly busulni való.

Ujabbban irodalomtörténészeink sokat foglalkoznak Eötvös Károlyal és életművel, mint irodalmunk értékes, haladó emléket adják a mai olvasó kezébe.

Gálosi János

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság Minisztertanácsának HATÁROZATA az általános oktatás megjavításáról

(Folytatás az első oldalról.)

Ezért az V-VII. osztályokban az alábbi tantárgyak és gyakorlati tevékenység szerepelnek: román nyelv (illetve anyanyelv), orosz nyelv, egy másik idegen nyelv (angol, francia, német stb.), világtörténelem és hazai történelem, az RNK alkotmánya, matematika, számítan, sík- és térgeometria, algebrai elemi ismeretek, fizika, vegytan, természettudományok és egészségtan, általános földrajz és az RNK földrajza, rajz, zene és ének, testnevelés, gyakorlati munkák az iskolai műhelyekben és az iskolák mezőgazdasági kísérleti parcelláin.

8. A középfokú oktatás kiegészíti a tanulók általános műveltségét az alábbi tanulmányok révén: román irodalom tanulása (az illető nemzeti nyelv irodalma); a világirodalom és főként az orosz irodalom, az angol, vagy francia, német, stb. irodalom legkiválóbb alkotásainak megismerése; bevezetés a marxizmus-leninizmus, a lélektan, a logika és a politikai gazdaságtan ismeretébe; a természettudományi ismeretek kibővítése és elmélyítése és a gyakorlati munkával kapcsolatos tapasztalatok kibővítése és elmélyítése. A középfokú oktatás kiegészíti a tanulók sokoldalú testnevelését.

E cél elérése érdekében a középfokú oktatásban az alábbi tantárgyak és gyakorlati tevékenység szerepelnek: román irodalom (az illető egyetemes nemzeti nyelv irodalma), orosz nyelv és irodalom, egy élő nyelv és annak irodalma (angol, francia, német, stb.), latin nyelv, világtörténelem és hazai történelem, filozófia (a marxizmus-leninizmus alapfogalmai, lélektan és logika), a politikai gazdaságtan alapfogalmai, matematika (elemi algebra és az egysímeretlenes egyenletek elmélete, elemi mértan és analitikai mértan, trigonometria, differenciál- és integrálszámítás), csillagszáz, fizika, vegytan, természettudományok, fizikai földrajz, gazdasági és politikai földrajz, valamint hazai földrajz, rajz, zene és zenetörténet, testnevelés, gyakorlati munkák az iskolai műhelyekben és mezőgazdasági kísérleti parcellákon, gyakorlati munka a természetben.

A reál-tagozatban nem tanulnak latinul, a klasszikus tagozaton pedig nagyobb figyelmet fordítanak a román nyelv (illetve az illető nemzeti kisebbség nyelve) oktatására, az orosz nyelvnek és irodalomnak, a latin nyelvnek, az angol, francia, német, stb. nyelveknek és a marxizmus-leninizmus eleminek oktatására.

III. Az általános iskolák hálózata

14. A nappali általános iskolák hálózata a következő kategóriájú iskolai egységekből tevődik össze:

- 11 éves középiskola, vagyis I-XI. osztályokból álló teljes általános iskola;
- 7 éves elemi iskola, amely az általános iskola első 7 osztályából áll;
- 4 éves elemi iskola, amely a 7 éves iskola első 4 osztályát foglalja magában.

Ott, ahol az oktatási szükségletek megkívánják, a fenti iskolai egységeken kívül olyan iskolák is létesíthetők, amelyek csupán az V-VII. osztályokat foglalják magukba (gimnáziumok) és olyan iskolák, amelyek csak az V-XI., vagy VIII-XI. osztályt foglalják magukba (liceumok).

15. Az I-VII. osztályos elemi iskoláknak és a gimnáziumoknak az V-VII. osztályokból legalább két-két párhuzamos osztállyal kell rendelkezniük.

IV. Az általános oktatás fejlesztése

19. A 7 éves oktatást a második öt éves terv folyamán annyira ki kell fejleszteni, hogy az 1960-1961-es tanévben az V. osztály magába foglalja négy elemi osztályt végzett növendékek mintegy 90 százalékát. A harmadik öt éves terv folyamán meg kell valósítani az általános és kötelező hét éves elemi iskolai oktatást.

E célkitűzések valóra váltása érdekében az Oktatásügyi Minisztérium akciótervet fog előterjeszteni jóváhagyás végett a Minisztertanácshoz.

20. Az I-IV. és V-VII. osztályokra vonatkozó feladatok teljesítésének ellenőrzése céljából az Oktatásügyi Minisztérium és a néptanácsok végrehajtó bizottságai az 1956-1957. tanévtől kezdődően kijelölik az általános iskolák körzeteit.

21. Az I-VII. és V-VII. osztályos iskolák és a liceumok mellett be kell hozni a kötelező oktatást a mezőgazdasági, valamint

9. A nemzeti kisebbség nyelvén működő iskolákban, tagozatokon és osztályokban a tantárgyakat a tanulók anyanyelvén adják elő, a román nyelvet pedig mint kötelező tantárgyat a második osztálytól kezdve tanítják.

10. A tantárgyak évek szerinti folytonosságát, a tárgyra szabott órák számát az Oktatásügyi Minisztérium által kidolgozott és a Minisztertanács által jóváhagyott tantervek állapítják meg.

A tantárgyak tanítása az Oktatásügyi Minisztérium által összeállított iskolai programok alapján történik.

Az Oktatásügyi Minisztérium és az IMSZ Központi Bizottsága az 1956-1957. tanév megkezdéséig egy szabályozzák a pionírtevékenységet, továbbá az IMSZ, az AVSAP, a tanuló körök, stb. tevékenységét, hogy az erre fordított idő ne haladja meg a heti három órát és a tanulóknak hetenként 5 szabad félnapjuk megmaradjon az egyéni tanulásra és pihenésre.

11. Az általános iskolák számára szükséges tankönyveket, módszertani utasításokat és pedagógiai műveket, valamint a szükséges grafikai anyagokat az Oktatásügyi Minisztérium adja ki az Állami Tanügyi Pedagógiai Könyvtár útján.

A tankönyvek kidolgozására pályázatot kell hirdetni. A pályázat szabályzatát az Oktatásügyi Minisztérium dolgozza ki és ezt a jelen határozat megjelenésétől számított 20 napon belül jóváhagyás végett a Minisztertanács elé terjeszti.

Az Oktatásügyi Minisztérium a pályázat során eladott kéziratokat, az esetleges javító módosítások érdekében előbb néhány ezer példányban mint próbatankönyveket is kiadhatja, hogy néhány iskolában, vagy osztályban kipróbálják őket. A kipróbálás eredményei alapján megjavított tankönyveket aztán megfelelő példányszámban kell kiadni.

12. Az oktatás politechnikai jellegének kihangsúlyozására az V-VII., illetve V-XI. osztályos nappali általános iskolák mellett iskolai műhelyeket kell felállítani.

13. Az új pedagógiai módszerek kipróbálása érdekében felhatalmazzuk az Oktatásügyi Minisztériumot, hogy kísérleti jellegű általános iskolákat létesítsen.

A kísérleti általános iskolákban az Oktatásügyi Minisztérium közvetlenül is vezetheti az iskola adminisztratív és gazdasági tevékenységét.

16. Az egyetemes nemzetiiségek iskoláiban az általános oktatás és illető nemzeti nyelv anyanyelvén folyik.

A többnemzetiségű vidékeken és helységeken román és kisebbségi tagozatokkal, illetve osztályokkal rendelkezniük kell.

17. Az 1956-1957. tanévtől kezdődően az I-VIII. osztályos vegyes (koedukációs) iskolák lesznek. A vegyes oktatást később, fokozatosan a többi osztályokra is ki kell terjeszteni.

18. Az egyes osztályok tanulóinak létszámát, valamint az ehhez arányított tanítói állások számát az Oktatásügyi Minisztérium fogja megállapítani.

A hozzájuk tartozó személyzet javadalmazását a tartományi néptanácsok, vagy az Oktatásügyi Minisztérium költségvetésében kell előírni, azaz, hogy az illető iskolák melyiknek a hatáskörébe tartoznak.

Ötvennél kevesebb tanuló ellátására szolgáló bennlakások és iskolák ékezők csak az Oktatásügyi Minisztérium jóváhagyásával létesíthetők.

22. Az Oktatásügyi Minisztérium a jelen határozat megjelenésétől számított 30 napon belül kidolgozza az általános iskolák mellett működő bennlakások szabályzatát. A szabályzatot a Pénzügyminisztérium látta mozza.

23. Az iskoláztatási terv végrehajtásának előmozdítására az Oktatásügyi Minisztérium az Állami Tervbizottsággal és a Pénzügyminisztériummal együtt minden évben megállapítja az általános iskolák nappali tagozatait látogató tanulók ösztöndíj-keretét.

V. A tanügyi káderek

24. A tanítóképzés biztosítására az 1956-1957. tanévtől kezdve a jelenlegi pedagógiai iskolák átalakulnak tanítóképző pedagógiai intézetekké, amelyek közvetlenül az Oktatásügyi Minisztérium hatáskörébe tartoznak.

A jelenlegi pedagógiai iskolák összes anyagi jait a tanítóképző pedagógiai intézetekre szállnak át, melyek ezek megnyitása azokban a helységeken, ahol eddig pedagógiai iskolák működtek.

25. A tanítóképző pedagógiai intézetekbe a középfokú oktatási vizsgát tett végzettség iratkozhatnak be felvételi vizsga alapján.

A tanítóképző pedagógiai intézetek tanulmányi ideje két év. Tanulmányaik befejezése után a hallgatók állami vizsgát tesznek.

26. A tanítóképző pedagógiai intézetekben a következő tantárgyak szerepelnek: marxizmus-leninizmus, politikai gazdaságtan, gyermekirodalom, gyermeklélektan, pedagógia és pedagógia-történet, módszertan, agrotechnika, zene, ének és hangszertanulás, rajz és színpírás, testnevelés és játékok, kézmunka, pedagógiai gyakorlat, mezőgazdasági gyakorlat és ipari gyakorlat.

A programokat és tanterveket az Oktatásügyi Minisztérium fogja elkészíteni.

27. A tanítóképző pedagógiai intézetekben előadó tanárok heti kötelező óraszáma és javadalmazása meg egyezik a középfokú műszaki szakköznevelő képző iskolák tanárainak óraszámaival és javadalmazásával.

28. Az Oktatásügyi Minisztérium kísérletképpen hat éves pedagógiai iskolákat létesít.

29. Az általános iskolákban gyakorlati tantárgyakat előadó tanárok kiképzésére az egyetemes és a pedagógiai intézetek műhelyeket, szertárakat, kísérleti parcellákat és állomásokot létesítenek a főiskolai hallgatók gyakorlati kiképzésére és meg-

szervezik a kötelező termelési gyakorlatot.

30. A fizika, vegytan és természetrajz tanároknak a laboratóriumok, szertárak és muzeumok szervezésére, valamint a laboratóriumi munka tervszerű előkészítésére fordított idejét beleszámítják heti kötelező óraszámba. Ennek kiszámítása az 1956. évi 387. számú minisztertanácsi határozat 20. szakasza alapján történik, épp úgy, mint a számtan-tanárak esetében.

31. Az Oktatásügyi Minisztérium, a tanügyi káderek továbbképző intézetei révén 1956 augusztus 31-ig összeállítja a fizika, vegytan és természetrajz tanárok gyakorlati kiképzéséhez szükséges továbbképzési tanterveket.

32. A felsőfokú tanintézetek, a pedagógiai iskolák és intézetek végzett hallgatói, akik indokolatlanul nem jelentkeznek a számukra kijelölt munkahelyen és akik az első két évben nem vállalnak alkalmazást, az állami oktatásban, csupán az Oktatásügyi Minisztérium rendelkezése alapján megtagadott újabb szakmai vizsga után vehetnek részt az állami oktatásban.

Azokkal a tanügyi káderekkel szemben, akik indokolatlanul elhagyják munkahelyüket, vagy tanszéküket, a munkakódex megfelelő intézkedéseinek értelmében járnak el. Ha munkahelyük, vagy tanszékük elhagyása után két éven belül nem vállalnak alkalmazást az állami oktatásban, csupán az előző szakaszban említett szakmai vizsga letétele után vállalhatnak újra állást.

33. Az Oktatásügyi Minisztérium külön prémiumokkal jutalmazhatja a kivételes értékű tudományos, vagy módszertani munkásságukkal kitűnő tanárokat és tanítókat.

A jutalmazás az Oktatásügyi Minisztérium által kidolgozott és a Minisztertanács által jóváhagyott szabályzat szerint történik.

VI. Az általános oktatás anyagi alapjának bővítése és megerősítése

34. Ajánljuk, hogy az önadózásból részesített előnyben az iskolák, bennlakások és iskolai étkezdék, valamint tornatermek és sportpályák építését.

35. Az iskolai laboratóriumok és muzeumok, a tornatermek és sporttelepek felszerelésére a szükséges szerekkel és készülékekkel az Oktatásügyi Minisztériumnak fejlesztésére kell a tanszereket előállító jóváírás vállalatot és fel kell használnia erre a célra a hozzá tartozó szakmai iskolák műhelyeinek egy részét.

A tanügyi anyagok kibővítésére és tökéletesítésére a legmegfelelőbb modelleket pályázat útján kell kiválasztani. A pályázati szabályzatokat az Oktatásügyi Minisztérium készíti el.

36. A minisztériumok, a többi központi intézmények és szervezetek, valamint a néptanácsok és alárendelt egységeik a 409-1955. számú törvényerejű rendelet alapján adják át az általános iskoláknak az iskolai műhelyek, laboratóriumok, muzeumok, kísérleti telepek felszereléséhez szükséges, rendelkezésükre álló eszközöket, készülékeket és felszereléseket.

37. Felhatalmazzuk a minisztériumokat és a néptanácsok végrehajtó bizottságait és ajánljuk a helyi és központi gazdasági szervezeteknek, valamint az ipari és mezőgazdasági vállalatoknak, vegyenek védnökségük alá általános iskolákat az oktatás és a termelés eleven kapcsolatának megteremtése és az iskolai egységek támogatása érdekében.

38. A tartományi néptanácsok végrehajtó bizottságainak idejében el kell végezniük a jelenlegi tükreleányiskolákban szükséges munkafeladatokat, az iskolák vegyes iskolákká történő átalakításához, a jelen határozat 17. pontja értelmében.

VII. Zárórendelkezések

39. Jelen határozat rendelkezéseit az 1956-1957. tanévtől kezdődően lépnek érvénybe. Az új 11 éves iskolák tanterveit az 1956-1957. tanévben a III., V. és VIII. osztályokban kell alkalmazni. A többi osztályok tanulói az eddigi tantervek és programok szerint fejezik be elemi- és középfokú tanulmányaikat.

A IX. osztály tanulói 11 osztályt fognak végezni; az 1957-1958. és az 1958-1959. tanévekben az Oktatásügyi Minisztérium által elkészített új programok alapján fognak tanulni.

Az általános oktatás fejlesztése és magasabb színvonalra való emelése a szocializmus jövő építői nevelésének és kulturális forradalmunk kiteljesítésének egyik döntő tényezője.

E mű megvalósításához az összes erőfeszítésre, a központi és helyi, párt és állami szervek, a tanítók, a szülők és a tanulók tevékeny közreműködésére van szükség.

A tartományi, rajoni és községi néptanácsok végrehajtó bizottságainak haladéktalanul hozzá kell látniuk

CHIVU STOICA,
a Román Népköztársaság
Minisztertanácsának elnöke

Uj műszaki normával

Hónapokkal ezelőtt, amikor a G. Dimitrov-gyárban Grada Ivanlie és Nagy József kezdeményezte a műszaki normák megjavítását, nem sokára a December 30-igban is hozzákezdtek a kezdeményezés népszerűsítéséhez. Szakszervezeti csoportgyűléseken, osztály és üzemrésztől gyűléseken foglalkoztak a vagongyárak tulajdonosai, hogy a textilgyári munkások közül sokan kériék normájuk felülvizsgálását. Többek között a szövődében Vlaicov Ivanca, a Jónódában Farkas Sándor, a kikészítő osztályon pedig Morar Rozalia. A gyár pártalapszervezete, üzemi bizottsága és adminisztratív vezetősége, részletesen tanulmányozta a kezdeményezés továbbterjesztésének lehetőségét, módját. Így, körülbelül egy hónapja érvénybe lépett az új norma.

Ha számbavesszük a múlt hónap első és második felében elért eredményeket, szembejövő, hogy az új norma sokkal mozgósítóbb. Nyilvánvaló, hogy ezzel, valamint az utóbbi időben eszközölt műszaki tökéletesítések révén a dolgozók többet kereshetnek.

Ebben az időszakban az új normákat a különböző üzemosztályokon jelentősen túlteljesítették. A Jónódában, ha például májusban 15 munkás dolgozott normán alul, júniusban már csak hat maradt adós a norma teljesítésével. A szövődében kezdeményezésével, E népszerűsítésnek tulajdonítható, hogy a textilgyári munkások közül sokan kériék normájuk felülvizsgálását. Többek között a szövődében Vlaicov Ivanca, a Jónódában Farkas Sándor, a kikészítő osztályon pedig Morar Rozalia.

A gyár pártalapszervezete, üzemi bizottsága és adminisztratív vezetősége, részletesen tanulmányozta a kezdeményezés továbbterjesztésének lehetőségét, módját. Így, körülbelül egy hónapja érvénybe lépett az új norma.

Ha számbavesszük a múlt hónap első és második felében elért eredményeket, szembejövő, hogy az új norma sokkal mozgósítóbb. Nyilvánvaló, hogy ezzel, valamint az utóbbi időben eszközölt műszaki tökéletesítések révén a dolgozók többet kereshetnek.

Ez utóbbi időben a gyár különböző osztályain jelentősen túlteljesítették az új normákat. A Jónódában, ha például májusban 15 munkás dolgozott normán alul, júniusban már csak hat maradt adós a norma teljesítésével. A szövődében kezdeményezésével, E népszerűsítésnek tulajdonítható, hogy a textilgyári munkások közül sokan kériék normájuk felülvizsgálását. Többek között a szövődében Vlaicov Ivanca, a Jónódában Farkas Sándor, a kikészítő osztályon pedig Morar Rozalia.

A gyár pártalapszervezete, üzemi bizottsága és adminisztratív vezetősége, részletesen tanulmányozta a kezdeményezés továbbterjesztésének lehetőségét, módját. Így, körülbelül egy hónapja érvénybe lépett az új norma.

Ha számbavesszük a múlt hónap első és második felében elért eredményeket, szembejövő, hogy az új norma sokkal mozgósítóbb. Nyilvánvaló, hogy ezzel, valamint az utóbbi időben eszközölt műszaki tökéletesítések révén a dolgozók többet kereshetnek.

Szabó Márta

Bírálati cikkeink nyomában

A határozatok nem mindenkire egyformán kötelezőek?

A Vörös Lobogó ez év április 6-i, 3459. számában „Lelkiismeretesebb szervező munkát” című cikk jelent meg, melyben megbírálták az IMSZ városi bizottságát, a Világijúsági Hét alatt rendezett „Irodalmi-művészeti est” szervezése és rendezése körül mutatkozott hibák miatt.

A bíráló cikket lapunk levelezési osztálya nyomában eljuttatta az IMSZ városi bizottságához, amely legközelebbi bürogyűlése alkalmából azt fel is dolgozta. A bíró elismerte a bírálat jogos voltát és megállapította: a hiba ott történt, hogy nem bíztuk meg egyetlen elvtársat, aki az irodalmi est előkészületét összefoglalta volna.

A Világijúsági Hét rendezvényeinek szervezésével megbízott Veres elvtárs és Jivanilov elvtárs nem osztották ki egymás között pontosan a feladatokat, nem ellenőrizték lejelekorán az est megszervezésének és népszerűsítésének érdekében tett intézkedéseket, nem tartottak kapcsolatot az előadókkal küldő — jelen esetben nem küldő — ARLUS-al és így az utolsó pillanatban felbukkanó nehézségekkel szemben tehetetleneknek bizonyultak. Mindennek az volt a következménye, hogy csekély számú ifjú jelent csak meg a TEBA-gyár klubjában hirdetett irodalmi esten,

amelynek műsora is igen szegényes volt.

E hibák láttán a városi bizottság elhatározta, hogy „mindent megtesz azért, hogy a jövőben hasonló esetek ne fordulhassanak elő”.

Ezzel a nem tulajdonosok sokatmondó határozatával az IMSZ városi bizottsága a maga részéről befejezték is tekintette a „kellemetlen ügyet” és — bárha a Vörös Lobogó levelezési osztálya május 20-án ismételt eljuttatta a városi bizottsághoz a bírálati cikket — nem tartotta szükségesnek felelni a bírálatra.

Mint ismeretes, az RMP KV Politikai Irodájának határozata minden, a sajtóban megbírált intézmény elé azt a feladatot állítja, hogy a bírálat megjelenését követő tíz napon belül arra érdemben válaszoljon.

Vajon az IMSZ aradavárosi bizottsága — azé az Ifjúsági Szövetség, melynek hazánk ifjúságát kommunista szemmel, — a párt határozatok és a mindenkiere egyformán kötelező figyelem tisztelteltartására kell nevelnie — a maga részére nem tartotta kötelezőnek a Politikai Iroda határozatát? Vagy olyan csekély fontosságot tulajdonított az egész esetnek, hogy „eszébe sem jutott válaszolni a bírálatra?”

Szabó Márta

NAPI POSTÁNKBÓL

Versenyben

A I. Rangheű üzem 163 egyéni földparcellát osztott ki dolgozóik között Gájiban, Ujaradon és a Kádastelepen. Már az első tavaszi napok beköszöntése óta a kertek tulajdonosai napi munkájuk után nagy szeretettel szorgoskodnak kicsi földrészekön.

A kerti munkában különösen Sümegi József és Hévízi Károly érte el a legszebb eredményt, főleg ami a zöldbáb, burgonya, uborka és egyéb zöldségek termesztését illeti.

Vannak azonban olyanok is, akik elhanyagolták kertjük gondozását. Ezek között említhetjük Blaj Gheorghet és Telegdi Józsefet.

A Kádastelepi földparcella tulajdonosainak ezenkívül más sérelmük is van. Az ORACA állathizlalda ugyanis az állatokat mindennap a kertek mentén hajtja el. Sok bosszúságot okoz, hogy a kellő felügyelet hiánya miatt az állatok letaposzák, lelegelik a dolgozók munkájának gyümölcsét. Erre a parcellák tulajdonosai felhívták az ORACA igazgatóságának figyelmét, azonban Singer elvtárs, az ORACA alkalmazottja azt felelte, hogy a hizlalda vezetőségét ennél sokkal fontosabb kérdések foglalkoztatják, esetleg majd kifizetik a kárt.

Az ORACA vezetőségének a jövőben hathatós intézkedéseket kell hoznia az állatok gondos hajtására vonatkozólag, mert több mint 150 dolgozó szorgalmas munkáját nem lehet pénzösszeggel megvásárolni.

Szeidl István

A zimdándkőzi napközi otthonban

A zimdándkőzi napközi otthonban tizenhat gyermek tölti hasznosan és kellemesen napjait, tizenhat anya mehet gondtalanul dolgozni a mezőre.

A jól felszerelt napközi otthonban Balázs Julianna óvónő foglalkozik a gyermekekkel. Nemrég egy előadás keretében verses-táncos műsorral örvendezteté meg szüleit.

Szeretettel és gondoskodással veszi körül a kicsinyeket Gáll Mária és Katona Erzsébet elvtársnő is. Iszletes főtűjűkkel látják el naponta kedvenceiket.

Kiss Béla

Miért sáros az utca?

Mikélakán a Zefir utca lakói gondatlanságból nem takarították ki az árkokat. Hanyagságuk eredménye, hogy esős időben nem tud lefolyni a víz a sáros az utast.

Feltehetjük a kérdést, hogy vajon mit tett a körzet képviselője és utcabizottsága? Nyilvánvalóan még annyit sem, hogy mozgósítsák választóit a tisztasági mozgalomban való részvételre. A Zefir utca lakói például vehetnek a Zgura utca dolgozóitól, akik önkéntes munkával szervezték meg utcájuk rendben tartását.

Arató János

Ki a felelős?

Sokat bosszankodnak az Aurel Vlaicu uton elhaladó gépkocsivezetők a rossz út miatt. A CFR építkezési tröszt négy hónappal ezelőtt, amikor a CFR építlete csatornáját készíttette, 25-30 centiméteres árkot ástott, amit a mai napig is fedeletlenül hagyott. A legtöbb gépkocsi és személygépjármű autó rugóterése ezen az utszakaszon történik.

Annakidején az építkezést Angheleta mérnök elvtárs vezette, tehát elsősorban őt terheli a felelősség a befejezetlen munka miatt. A néptanács helyi gazdálkodási osztályának azóta már szintén intézkednie kellett volna az utast rendbehozása érdekében.

Rosen Ioan

Nagy érdeklődés mellett

Az Universal áruház új, ideiglenes részleggel bővült. Az emeleti csomagoló osztály átadta helyét a textilvegy maradékok kiállításának. A maradékvásáron igen nagy a forgalom, sok az érdeklődő a különböző minitás és színű anyagok iránt, amelyek olcsóbban vásárolhatók itt, gyermekruhának, bluznak, fűrdőruhának, stb. A kiszolgálást úgy szervezték meg, hogy azt zavartalanul és gyorsan lebonyolíthassák. Minden maradékanyagra cédulát tűztek, amelyen megjelölték az áru elnevezését, méreteit és egységárát. Így csak a válogatással kell foglalkozni az eladónak. Városiak, falusiak egyaránt szívesen vásárolnak ezen az osztályon.

Steiner Izidor

GH. GHEORGHU-DEJ,
a Román Munkáspárt
Központi Vezetőségének első titkára

Az SzKP KB távirata a Német Szociáldemokrata Párt kongresszusához

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ.

Az SzKP KB az alábbi táviratot intézte Erich Olenhauezh, a Német Szociáldemokrata Párt elnökéhez és a Német Szociáldemokrata Párt kongresszusához:

Tisztelt elvtársak, elnökségi tagok és kongresszusi küldöttek,

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága baráti üdvözlét küldi Önöknek, a Német Szociáldemokrata Párt összes tagjainak, a Német Szociáldemokrata Párt Központi Bizottságának elnökeinek és minden dolgozóinak és azt kívánja, hogy kongresszusuk sikeresen munkálkodjék a német nép javára.

A Szovjetunió dolgozói jól ismerik annak a német munkásszolgálatnak demokratikus és forradalmi hagyományait, amely a tudományos szocializmus megalapítóit — Karl Marxot és Friedrich Engelt — adta az emberiségnek, amelynek sorából a német és a nemzetközi munkásmozgalom olyan kiváló aktivistái emelkedtek ki, mint August Bebel, Wilhelm Liebknecht és a szocializmus és proletar internacionalizmus eszméért, a békeért és a népek barátságáért küzdő más kiváló harcosok.

A Német Szociáldemokrata Párt jelenleg kiemelkedő szerepet tölt be a Német SzK munkásmozgalmában és nagy lehetőségei vannak az európai béke ügyéért, a reakció és a militarizmus erői ellen folyó harcban. Ez feljogosít bennünket annak a reményünknek a kifejezésére, hogy az Önök kongresszusa, vizsgálata tárgyává téve a „német politika fordulópontjának” kérdését, hozzájárul a háborús veszély elhárításához, a béke és a népek közötti szolidaritás megerősítéséhez, Németország békés és demokratikus alapon történő egyesítéséhez.

A szovjet emberek annak idején rokonszenvvel fogadták az NSZDP berlini kongresszusán hozott határozatokat, amelyek az újrafegyverzés ellen irányultak, megértéssel és rokonszenvvel fogadták a szociáldemokraták kiáltványát, amely a Német Szövetségi Köztársaság újrafegyverzése kérdésében népszavazás megtartását követelte s ugyanúgy fogadták a Német Szakszervezetek Szövetség III. kongresszusán hozott határozatokat is. A szakszervezetek békeharca megerősítette „akció programja”, a Szociáldemokrata Párt aktivistáinak kölni kongresszusán hozott határozatait a szovjet nép a német szociáldemokrácia arra irányuló törekvéseinek tekintette, hogy megtalálja a német kérdésnek a béke és a szabadság feltételei közötti megoldásához vezető utat.

Egyetértünk Önökkel abban, hogy itt az ideje annak, hogy a német politikában határozott fordulat álljon be a népek közötti tartós barátság és együttműködés érdekében. A fasizmus fölött anatóli győzelem megteremtette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy soha többé ne törhessen ki egy újabb háború a német és a szovjet nép között.

Ha népeink közös erővel harcolnak a békeért, a háború Európában általában lehetetlenné válik. A béke megvédésének magasabb műveiben nagy feladat hárul a német munkásszolgálatra.

Az iráni sah távirata K. J. Vorosilovhoz

MOSZKVA. (Agerpres.)

A TASZSZ közli annak a táviratnak a szövegét, melyet Mohammed Reza Pahlevi, Irán sahja intézett K. J. Vorosilovhoz, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnökéhez.

„Elhagyva a baráti szomszédos államot — a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségét — úgy magam, mint feleségem részéről megégyeztet szívvel és

A reakciós elemek gyakran a „Kelet felől jövő veszéllyel” ijesztgetik a német népet. Erre a hazug propaganda legjobban rácsúfol az egyöntetűen elismert tény, hogy éppen a Szovjetunió volt az, amely nyomban a háború után az egész német néppel baráti kapcsolatokat igyekezett és igyekszik létrehozni. A szovjet állam egész sor kezdeményezést tett a nemzetközi feszültség enyhítésére, a Szovjetunió jelentősen csökkentette fegyverzetét és fegyveres erőit.

A „Kelet felől jövő veszély”-ről szóló rágalomra azért van szüksége a reakciónak, hogy takargassa a nyugatnémet militarizmus feltámasztására irányuló nemzetellenes politikáját s a Német Szövetségi Köztársaságot bevonja az északatlanti paktumba. Az a tény, hogy a kötelező katonai szolgálatra vonatkozó törvény aggodalmat váltott ki a német munkásszolgálat körében, arra vall, hogy megerősödött a szociáldemokrata párt és az összes német munkások felelősségérzete népi sorsáért; ez a nyugtalanság azt bizonyítja, hogy megértik a politikai helyzetet és azt is, hogy milyen nemzetközi kötelezettség hárul rájuk.

A Német Szövetségi Köztársaságban egyre többen foglalnak állást a Németország mindkét részében élő németek közöledése mellett, a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság közti tárgyalások mellett avágó, hogy maguk a németek oldják meg a német kérdést. Nekünk is az a véleményünk, hogy Németország újraegyesítésének kérdése mindenekelőtt a nagy tapasztalatokkal és kulturával rendelkező német nép ügye. A német kérdést senki más nem oldhatja meg helyesen, csak maguk a németek.

A német nép nemzeti érdekeinek és demokratikus szabadságának legkövetkezetesebb megtestesítője és harcosa — a munkásszolgálat. Ebből a szempontból különleges jelentőségű a munkásszolgálat egysége, pártjainak és szervezeteinek egysége. Ha Nyugat-Németország és Kelet-Németország munkásai és pártjai vállaltak volna a békeért és a demokráciáért, kétségtelenül kivihatták hazájuk újraegyesítését és képesek lennének egész Németország fejlődését a szabadság és a jólét útjára irányítani.

Ami bennünket, szovjet embereket illet, figyelembe véve a múlt tanulságait, nyíltan kimondjuk, hogy állhatatos ellenségei vagyunk Németország militarizálásának és szívvel-lellekkel amellett vagyunk, hogy Németország egységes, békés, demokratikus államná fejlődjék; jó szomszédi és baráti kapcsolatok megteremtésére törekszünk az egész német néppel.

Most megvannak a kedvező feltételek a munkáspártok együttműködésére a béke és a haladás érdekében. Tudva azt, hogy milyen veszély fenyegeti a népeket a monopolisták és imperialista militaristák részéről, amelyek politikájukkal újabb szerencsétlenségre és szenvedésekre kárhoztatnák őket, ki kell használnunk ezeket a kedvező feltételeket és meg kell találnunk a lehetőségeket arra, hogy együtt harcoljunk a háború ellen, a béke és a népek közti barátság megszilárdításáért.

A SZOVJETUNIO KOMMUNISTA PARTJANAK KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

Pineau az észak-afrikai helyzetről

PÁRIZS. (Agerpres.)

A France Presse hírügynökség jelentése szerint, a Francia Nemzeti gyűlés július 12-i ülésén Christian Pineau külügyminiszter beszámolt az észak-afrikai helyzetről. Pineau kijelentette a többi között: „szó sem lehet arról, hogy Franciaország beleegyezzen csapatainak Bizertából való kivonásába.” (Mint ismeretes, a tuniszi kormány kitarolva követeli, hogy a francia csapatokat vonják vissza erről a vidékről — a szerk. megj.)

Pineau a továbbiakban a kormány elégedettségét juttatta kifejezésre amiatt, hogy „a tuniszi rádió arab nyelvű adásaiban támadja a francia politikát.”

A külügyminiszter ezután rátért a francia-marokkói tárgyalásokra s kijelentette, hogy „a francia haderőnek Algéria megvédése érdekében feltétlenül szükségük van szabad mozgásra Marokkóban.”

—O—

Lengyel-csehszlovák közös nyilatkozatot adtak ki

MÁRSÓ. (Agerpres.)

V. Siroky miniszterelnök vezetésével a napokban csehszlovák kormánykötöttség tett látogatást Lengyelországban. Az ebből az alkalomból lefolyt tárgyalásokról lengyel-csehszlovák közös nyilatkozatot adtak ki.

A nyilatkozat rámutat arra, hogy a két baráti ország megbízottai gazdasági és kulturális kapcsolataik további elmélyítéséről, az európai kollektív biztonsági rendszer megerősítéséről és más nemzetközi kérdésekről tárgyaltak, s leszögezi, hogy a tárgyalások a teljes nézetazonosság jegyében folytak le.

—O—

Néhány mondatban

Negyvenkétezer építő, fa- és papíripari munkás sztrájkol Norvégiában. A nagyszabású sztrájk már napok óta tart, minthogy a béremelést követelő munkásoknak még nem sikerült megegyezésre jutniuk a gyártólajdonosokkal.

★

Az USA Kereskedelemügyi Minisztériumának most kiadott hivatalos közleménye szerint az Egyesült Államokban élő ötvenkét millió család 41 százaléka bruttó jövedelme 1955-ben nem érte el a létminimumot.

★

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Vöröskereszt Egyesülete felajánlotta a dél-koreai Vöröskeresztnek, hogy 50 tonna gabonát, ruhaneműt, háztartási felszereléseket, gyógyszereket és egyébeket küld a dél-koreai árvízjutott vidékek lakosságának.

★

Csaknem egy hónapig időzött a Szovjetunióban az Amerikai Lakóházépítkezési Társaság küldöttsége. Az amerikai építésszek osztrótokon indultak utnak Moszkvából az Egyesült Államok felé.

A fenti kormányok „nagy jelentőségű tulajdonitának az atomenergia békés felhasználásának az egész emberiség javára”. Vajjon, például, a Nyugatnémetország felfegyverzésén fáradozó bonni kormány elmondhatná-e ezt magáról?

Az egyezmény következő szavai félreérthetetlenül meghatározzák a kutatóintézet rendeltetését: annak szükségességét, hogy „a különböző országok tudósai az atomenergia békés felhasználási lehetőségeinek kihasználására együttműködjenek az elméleti és kísérleti magfizikai kutatásokban.”

Igen jelentős és jellemző az egyezménynek az a szakasza, mely szélesre tárja kapuit mindazok előtt, akik „egyetértenek a jelen egyezmény előírásaival” és részt akarnak venni a Kutatóintézet munkájában. Ez élénk fényt vet arra a tényre, hogy az Egyesített Magfizikai Kutatóintézet megalkotásának nincs szándékában monopolizálni a maguk számára az atomenergia felhasználása terén elért eredményeiket.

Az atomenergia gyakorlati felhasználásában tehát két utat indultak el Kelet és Nyugat országai. Az elkövetkező idők kétségtelenül igazolni fogják, hogy a két út közül melyik a helyes, melyik szolgálja a népek érdekét, az emberiség békéjéért.

Szabó Mária

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A Locomotiva végleges összeállítása

A Locomotiva végleges összeállítása a pénteki edzés tapasztalatai alapján a Dózsa elleni mérkőzésre a következők:

Batrin — Florescu, Fazekas, Mécsáros — Todoroiu, Stan — Dudas, Don, Petz, Janovits, Cilan.

A pénteki edzésen Dila húzódást szenvedett és ezért maradt ki a csapatból.

A lengyelek ellen játszó magyar csapat

Vasárnap játsszák le Budapesten a magyar-lengyel labdarúgó válogatott mérkőzést, amelyre a magyar csapatot Bukovi Márton, az új szövetségi kapitány a következőképpen állította össze: Ilku — Buzánsky, Mátrai, Dálnoki — Szojka, Kotász

patból. Az edzőmunkaközében különösen a támadó sor jobbszárnya, Dudas és Don játszott nagyon jól. Mellettük Fazekas és Florescu tündek ki.

A Locomotiva-békésosabai Dózsa nemzetközi mérkőzés a Locomotiva stadionban vasárnap délután 6 órakor kezdődik.

Budai, Kocsis, Szusza, Puskás, Fenyvess. A magyar válogatott összeállításánál nem jöhettek számításba a Vörös Lobogó és a Vasas játékosai, akik mint ismeretes, szombaton Középeurópa Kupa mérkőzéseket játszottak.

Rádióműsor

Vasárnap, július 15

BUKAREST I: 7.15: A Szent-Elia vezércikke. 7.30: Román könyvzene. 8.00: Adás katonák számára. 8.30: Rádiószínház gyermekek számára. 9.30: Könyvzene. 10.45: Chopin zene. 10.50: Zenével minden jobban megy. 11.20: Könyvzene román szerzőktől. 11.50: Népszerű opera részletek. 13.00: Rádióújság. 13.10: Román népi táncok. 13.15: Moszkva beszél! 14.00: A rádió népi zenekara játszik. 14.35: Esztrád muzsika. 15.35: Szimfonikus táncok. 16.00: Román népi melódiák. 16.30: Falvak újsága. 17.15: A rádió esztrádjának zene. 17.45: Zene. 19.30: Rádiószínház. 21.18: Natalia Serbanescu énekel. 21.30: Rádiómagazin. 22.15: Táncczene. 22.30: Sport-hírek. 22.45: Táncczene. 23.00: Rádióújság. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II: 7.30: Rádióújság. 8.20: Dalok. 8.40: Könyvzene. 9.00: Népzene hangverseny. 9.30: Román népi muzsika. 10.00: Politikai jegyzetek. 10.15: Esztrád muzsika. 10.50: Szimfonikus zenekari hangverseny. 12.34: Román népi táncok. 13.00: Déli hangverseny. 13.45: Gica Petrescu énekel. 14.00: Sajtószerle és

rádióújság. 14.30: Rádiómagazin. 15.15: Victoria Baciu énekel. 15.30: Hírek. 16.00: Lengyel zenei hét. 17.05: Könyvzene. 17.15: Román népi muzsika. 17.45: Meglepetés hangverseny. 19.00: Könyvzene. 19.30: Esztrád hangverseny. 21.00: Táncczene. 22.00: Rádióújság. Sport-hírek. 23.15: A népek folklór művelőiből. 23.35: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.00: Zenés fejtejtő. 10.10: Ismerkedés a Kossuth rádióban. 11.00: „Zene csak uszónak!” 11.30: Világjáró mikrofón. 14.15: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 16.00: Közvetítés a Jászai Mari otthonból. 19.00: Közvetítés labdarúgó mérkőzésekről. 20.30: Prevost-Puccini: Manon Lescaut. 23.00: Zenekari hangverseny.

BUDAPEST (PETOFI): 13.00: Gogoly: Léánynező. 14.00: Erich Kästner: Emil és a detektív. 14.00: Palestina-művek. 15.00: Rejtély-rádió. 16.25: Elmult századok tánczeneje. 18.40: Major Tamás legkedvesebb versei. 20.45: Táncczene. 22.00: Magyar nóták és csárdások.

Látogassuk a központi könyvtárat!

A rajoni központi könyvtár (Kulturpalota, telefon 10—15) és a gyermek, valamint ifjúsági könyvtár (Köztársaság útja 89) különböző nyelvű irodalmi, ideológiai, tudományos, technikai, stb. könyveket kölcsönöz az olvasóknak. Beiratkozás díjmentesen történik a személyazonossági igazolvány, iskolásoknak az iskolai igazolvány alapján. Az olvasótérben naponta újságok, folyóiratok és a könyvtár dokumentációs alapjának kötetei tanulmányozhatók. A rajoni könyvtárat naponta 10—14 és 16—20 óra között látogathatják, vasárnap 10—13 óra között, az ifjúsági könyvtárat pedig naponta 10—13 és 16—19 óra között.

Az aragázfogyasztók figyelmébe!

A Közlajpári Minisztérium 8. számú, temesvári elosztó központjához tartozó 1. számú aradi raktár a fogyasztók tudomására hozza, hogy az aragáz-tartályok kibocsátása csere után történik, azaz üres tartályt a megfelelő ár ellenében aragázzal telt tartályt kapnak. Egy tartály aragáz ára 11.50 lej. A cserét a Vörös Hadsereg útja 4—6. szám és a Simion Balint-utca 19. szám alatti rak-
tárakban végzik.

Az aragázzal telt tartályokat megrendelésre házhoz is szállítják. A

szállítási költségekért 4.50 lejtt kell fizetni. Házhoz szállítás esetén az aragázt telefonon (18—15 és 34—10 szám) is meg lehet rendelni.

A házhoz szállítást még a megrendelés napján végzik.

Felhívják a fogyasztók figyelmét továbbá, tartásuk tiszteltben a szállításra, a tartályok szerelésére, valamint raktározására vonatkozó Közlajpári Minisztérium 229—1955. számú rendeletét, hogy megakadályozzák a baleseteket és a tűzveszélyt.

Közlemények

Megnyílt az aradi Tartományi Múzeum ártendezett 1848—49-es történelmi osztálya. Ugy a történelmi osztály, mint a képtár, a Goya- és Pataky-kiállítás, valamint a régészeti Múzeum megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10—13, 17—20 óra között.

A gépkocsiszállító vállalat Köztársaság-utja 37. szám alatti kirendelt sége sürgősen alkalmaz gépkocsivezetőket, olajozókat, autoszerekasztalosokat, esztergályosokat, kárpi-tosokat és éjjeliőröket.

A hét filmjei

DOZSA GYÖRGY mozi: július 17-ig: Bocssás meg. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 10 és 12 órakor. Kedvező idő esetén este 9.30 kor az Ifjúsági mozi kert-helyiségében is.

NICOLAE BALCESCU mozi: július 18-ig: A 9-es számú korterem. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

HERBAK JANOS mozi: július 15-én: A malomhegyi ördög. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

I. L. CARAGIALE mozi: július 15-én: A két Lotte. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

IFJUSAGI mozi (volt Uj 5-ös): július 15-én: Utcai szerená. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11 órakor.

SOLIDARITATEA mozi (Gáj): július 15-én: Brovkin, a közlegény. Előadások: hétfő kivételével hétköznapokon este 7 órakor.

MAXIM GORKIJ mozi (Mike Iaka): július 15-én: Napkeltekor. Előadások: este 6 és 8 órakor.

DECEMBER 30 üzemti filmszínház: július 15-én: Fanfan la Tulipe. Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

ILIE PINTILIE CFR mozi: (Gr-diste): július 15-én: 323. számú tengeraltjáró.